

Under bar himmel

Bo Johansson

Bo Johansson, född 23 mars 1944 i Arvika i en arbetarfamilj.

Utbildning: Fil.kand, lärarexamen, lärare, journalist, författare.

Till detta ett antal praktiska jobb.

Under bar himmel är en boken som handlar om utslagna i Sverige; missbrukare av olika slag, hemlösa som nattetid får vandra i timmar för att söka en säker sovplats: ett förråd, en portgång, i en container, eller som så ofta; bakom några gravstenar på en kyrkogård.

Så är tendensen i hela landet.

I Stockholm är problemet självklart mycket tydligare, därför reste jag dit den 24 augusti år 2000 för att själv möta hemlösa och missbrukare i deras egen miljö.

Upplevelserna blev ofta traumatiska. Droger kunde ibland utgöra den enda tryggheten som fanns tillgänglig.

Det skulle bli många resor till Stockholm innan boken

Under bar himmel blev färdig hösten 2002.

I boken och i detta bildspel möter Ni Putte, Roland, Gunnar, Gabriella, Anki, Stina, Tony, Rickard m fl.

Några tyvärr avlidna idag.

Hoppas ni kommer att tycka om personerna lika mycket som jag själv kom att göra.

Bo Johansson.

Bo Johansson

Under bar himmel

- en resa till det okända Stockholm

© Ny upplaga 2007 och grafisk form
Sture Nilson
Sin Automation
Dottevik Sjöleden
671 33 Arvika
Tel: 0570-711744
och författaren.

Utgiven via Book On Demand.

sture@sinautomation.se
<http://www.sinautomation.se>

Även utgivet
DVD-skivan Under bar himmel.
ISBN 91-975110-0-5
ett bildspel med speakertext.
Uppläsning av Sven Årnes
Musik och ljudillustration av Björn J-son Lind
Ett samandrag av boken och en varning
till dagens ungdom.

9 789197 511018
ISBN 978-91-975110-1-8

Innehåll

Möte med Stockholm	7
”Den kreativa drogen”	15
Natt med Gabriella	23
Mötet med Gunnar	34
Jakt med skruvmejslar.....	41
Slå ihjäl den djävulen	45
Kvinna på vit kudde.....	52
Dans framför varmluftsblåsen	58
Natt i gravkoret	66
Torkat blod i kanylen	71
Pennor raspar i natten	82
Prostituerade anländer	89
Simon halsar Pripps Blå	94
Ny gemenskap	99
På avelsbänken i Haga	104
Oro på natthärbärgen	113
Damen i svart	119
Natt vid Finskan.....	125
SevenEleven	132
Knägångande pundare	141
”Grönsakerna” ingriper	148
Resan mot Söder	154
Roland är död	163
Heroinhandel.....	167
Med Rikard till Skinnarviksberget	177
Ankis fjärde försök	189

Appendix

Droger och deras verkan	194
De vanligaste drogerna	196
Hjälp för de olyckliga.....	203

Kapitel 1

Möte med Stockholm

Jag kan inte glömma synen från idag. En kraftig arm lyfte upp en liten man, en chilensare i 50-års åldern.

Det såg ut som om ett köttstycke hängde i ena änden av ett besman.

Den steroidtunge SL-vakten drog åt sig chilensaren - och lukade på honom.

Den andre vakten skrek något hotfullt - men den lille kunde inte förklara sig.

Så släppte armen sitt byte och kroppen dunsade till mot Centralens hårda cement. Två nöjda SL-vakter vankade därifrån.

Jag och två paranta damer skyndade till undsättning.

- Har du druckit sprit? frågade jag.

- Nej, nej, jag dricka aldrig sprit.

Damerna böjer sig ner över honom:

- Är du sjuk?

- Foten..., mumlar han. Ett mummel SL-vakterna inte hade tid att lyssna på.

Detta är Stockholm - hösten 2000.

Hur det gick för chilensaren vet jag inte - han stod framstupa på alla fyra när vi lämnade över ansvaret åt andra.

Just nu sitter jag hopkurad, frusen och trött, med ryggen mot en av pelarna i ”Pelarsalen” även kallad ”Lilla plattan” vid Fridhemsplans tunnelbanestation på Kungsholmen.

Jag har inte ätit sedan i går kväll, kanske är det därför jag ständigt irriterar mig på omgivningen.

Här är smutsigt, stora spottloskor från sjuka lungor, ölburkar, ett trosskydd där blodet mörknat till brunsvart.

Det var med spänning och nyfikenhet jag bestämde mig

för att bli hemlös i Stockholm. Jag ville se med egna ögon och berätta för andra. Nu måste jag erkänna att spänningen tidvis går över i ren ångest - jag som aldrig varit rädd för fysiskt våld känner mig som en fiolsträng.

Under dagen har jag varit på Systembolaget och inhandlat ett par flaskor vin. Innan min tid i Stockholm är över tvingas jag ta till starkare droger för att stå ut med det hårda livet.

Pelarsalen är många sovplats för natten. I kväll är vi ett tiotal personer - som misstänksamt bevakar varandra.

Här knarkas för fullt. Och oroliga hårda blickar kastas mot en nykomling.

Vem är han? Vad gör han här?

Vissa är dock bekanta med varandra sedan lång tid; från fängelser, från härbärgen och från gatan.

Hjärtat slår snabbare när jag går fram mot den gröna keramikväggen och lägger ut mitt liggunderlägg. Jag tar fram en vinflaska, ser mig omkring efter en reaktion, och tar några riktiga klunkar.

Då känner jag hur pelarsalens lukt obarmhärtigt söker sig ner i svalget och nyper tag i kräkreflexerna.

Jag lutar mig mot väggen, hela tiden andas jag med korta andetag, för att inte få i mig för mycket av stanken från träck och urin.

Det är då lustigkurren reser sig upp och kommer fram:

- Vet du var kronjuvelerna är? säger han och flinar pillemariskt.

Han verkar ofarlig.

- Nej, men jag skulle behöva ha dem nu, säger jag med ett brett leende.

Då garvar han.

Så får jag förklarat att kronjuvelerna är slang för testiklarna.

Han försvinner bort till sina kompisar, som sitter med sugrör och ett vitt pulver på en dagsfärsk Expressen. Då och då sneglar de, som om de inte vill lita på mig.

Plötsligt reser sig två killar och kommer mot mig med bestämda steg. Det är två utmärklade ansikten; amfetaminet har bränt bort det mesta av underhudsfettet. De är ruskigt illa klädda - har långt hår och skägg.

Jag känner hur oron snabbt återvänder.

- Är du från Norge? frågar den ene misstänksamt.

- Nej, från Värmland...

- Du låter som en norrman!?

Jag funderar på om jag ska ta det som en komplimang eller något ironiskt.

- Jaså..., svarar jag lugnt.

- Jag fryser, säger den andre killen. Den här behöver inte

du! Han tar min Helly Hansentröja, den enda värme jag själv är försäkrad. Så går de långsamt tillbaka, vänder då och då på huvudena för att studera min ”farlighet”.

Jag ligger intill väggen och blundar, att somna är omöjligt. Jag klunkar lite vin då och då och knaprar på en gammal bulle.

Klockan har säkert ramlat över fyrastrecket när jag plötsligt känner en stark lukt.

Ättika?

Nej piss!

Det är en 60-årig finne som trycker sig in på mig för att få värme. Jag reser mig upp och studerar honom i det gulgröna ljuset från lysrören.

En person så neddränkt av piss har jag aldrig sett...

Han är full som ett as - men ändå märkligt redig i tanken.

Han börjar berätta sitt livs historia, åtminstone den som fick honom att börja supa.

- Jag var krigsbarn i Sverige 1940 ...1946 hämtade min mamma hem mig till Finland.

Han blev byggnadsarbetare. Reste runt och byggde hus.

Fast han återkom till Sverige, här fanns mer jobb. Han byggde en villa åt sig själv i närheten av Stockholm.

- Hur blev du alkoholist? frågar jag och tar några korta snabba andetag för att inte få i mig för mycket pissluk.

- Ska vi gå så djupt i vår diskussion? säger han och blänger på mig med trötta druckna ögon.

Han säger sig först vara i behov av medicin, och sätter en flaska Marinella till mun. Under sugande och fräsande ljud tömmer han nästan halva flaskan.

- En granne hade lovat sköta om lånen och andra utgifter medan jag jobbade på ett hotellbygge i Saudiarabien. Han fortsätter:

- Men när jag kom hem var jag satt i konkurs ... inte en krona hade han betalat in. Men han hade tömt mitt konto för egen del - och säkert knullat min kärring.

Båda hade stuckit sin kos!

Han säger med bitter röst:

- Bara konkursen och skulder var allt jag hade...

Så började helt förståeligt ett helvetiskt supande och han trillade snabbt nedför den trappa som är så hopplös att ta sig uppför igen.

Tidigt på morgonen - när folk är på väg till sina arbeten - vaknar jag och finnen till. Våra vägar skiljs tillfälligt och jag kånkar iväg med min väska och sovsäck bort mot affärerna i tunnelbanan.

Den ena är en kiosk, den andra en klackbar. Det är skomakaren jag slår mig i slang med innan jag drar till Frälsningsarmen vid Sankt Eriksgatan.

- Är du utelligare? frågar den mörkhyade skomakaren.

- Nja...

Skomakaren är riktigt förbannad. Skäller på myndigheterna, skäller på utelligarna.

- De söker sig i 20-tal hit ner på kvällen ... drar ner byxor och gör sina behov mot väggen där, säger han och pekar ilsket på butiksväggen.

Jag vet, tänker jag.

- En del har kommit hit från Beckomberga, andra är knarkare.

Vad ska jag göra, fortsätter han uppbragt, ...jag ringer polisen och de kommer och föser bort dem på morgonen. På kvällen är de tillbaka...

Han frågar:

- Kan man inte sätta dom i arbete och ge dom en skälig lön?

Han väntar på mitt svar som uteblir.

- Bara bidrag, bara bidrag suckar han och kastar ifrån sig en sko som nyss blivit färdig.

Han är invandrare och förtvivlad. Missbrukarna drabbar hela hans verksamhet. Men då de allra flesta uteliggare, till 99 procent, är svenskar och finnar, vågar han inte antyda några hårdare tag mot dem.

- Hej då, säger jag och går för att strax stöta ihop med en kille, opåverkad, men med spår av tidigare gravt missbruk. Han sträcker fram en tidning, *Situation sthlm*. En tidning som ges ut och säljs av missbrukare och hemlösa.

Fast det är typiskt - har man köpt en tidning, dyker alltid en ny "tidningsman" fram.

Denna gång är det nyhetstidningen *Everyday*, gratistidningen som man lyckades prångla ut några veckor före *Stockholms News*.

"Pyroman tände på nio hus i natt. Polisjakt idag i hela Sörmland", står det att läsa som huvudnyhet.

"Mel B tar sina 'nya' stora bröst i försvar," är en annan nyhet som fått extra fet text.

Tragiska nyheter - och kändisvärldens lockelse.

Jag sätter kurs mot Sankt Eriksplan för att få te och smörgås på Frälsningsarmen ... kanske duschar jag och byter underkläder också.

Beställ boken och Bildspelet
på
www.sinautomation.se